

κορμού τῶν δένδρων, ἄχυρον διαφόρων φυτῶν (Mulcsing).

Ἀνατρέχοντες ἐξ ἄλλου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν, συναντῶμεν τὴν γνώμην τοῦ καθηγητοῦ κ. Φ. Χρυσόχρη, τονίζοντος ὅτι «δὲν συνιστάται οὔτε δικαιολογεῖται ἡ βθεσία καὶ συχνὴ καλλιέργεια τῶν ὄπωρῶν πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγρασίας καὶ ὅτι ἡ διατήρησις ταύτης ἐπιτυγχάνεται κυρίως διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν ζιζανίων». Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος ἔχουν ἐνημερωθῆ πολλοὶ προοδευτικοὶ δενδροκαλλιεργηταὶ οἱ ὅποιοι εἶτε μερικῶς ἔχουν ἐπιφέρει ἀναλόγους προσαρμογὰς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὄπωρῶν των, εἶτε προβάλλουν τὸ ἐρώτημα ἕαν πράγματι καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις εἶναι χρήσιμος ἡ καλλιέργεια τῶν ὄπωρῶν.

Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον τοῦ παρόντος ἄρθρου εἶναι ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα, χωρὶς βεβαίως νὰ ἐκλαμβάνεται διὰ ταύτης ὅτι καλύπτεται τὸ ὅλον θέμα τῆς καλλιέργειας τῶν ὄπωρῶν. Ἐκρίθη ἐπίσης σκόπιμον ὄπως, ἵνα ἡ ἀπάντησις αὕτη εἶναι περισσότερον πλήρης καὶ σαφῆς, συμπεριληφθῶσι μερικά λεπτομερῆ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ριζικοῦ συστήματος τῶν ὄπωροφόρων δένδρων, θέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου λίαν διαφωτιστικὴ εἶναι ἡ περιφῆμος ἐργασία τοῦ G. Bargioni, Διευθυντοῦ τοῦ Πειραματικοῦ Δενδροκομικοῦ Σταθμοῦ τῆς Βερόνας — Ἰταλίας (Frutticoltura τεύχος 4, 1960).

Διὰ τῆς διερευνήσεως τοῦ θέματος τούτου εἰς τὸ παρὸν, ἄρθρον, ἐκφράζεται ἡ ἐλπίς ὅτι μέσῳ τῶν γεωπόνων θὰ ὑποκινηθῆ ἔτι περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν δενδροκαλλιεργητῶν τῆς χώρας μας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, οὕτως ὥστε κατὰ τὸν ὑπ' αὐτῶν προγραμματισμὸν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαφόρων βελτιώσεων, νὰ πρυτανεύη μεγαλυτέρα περίσκεψις, πνεῦμα λεπτομεροῦς διερευνήσεως καὶ ὀρθολογισμῶς. Ἐπίσης ἐλπίζεται ὅτι θὰ ἐδραιωθῆ ἔτι περισσότερον μεταξὺ τῶν ἀσχολουμένων μετὴν δενδροκομίαν, ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ ἀντιμετώπισις καὶ ἐπίλυσις τῶν πάσης φύσεως δενδροκομικῶν προβλημάτων δὲν πρέπει νὰ γίνεται βάσει συνταγολογίου, ἀλλὰ βάσει ἐπιμελεστέρας καὶ βαθυτέρας μελέτης καὶ ἐκτιμήσεως τῶν δεδομένων πού προσφέρει ἡ διεθνὴς ἔρευνα καὶ ἡ τοπικὴ πείρα. Τοῦτο ἄλλωστε ἀποτελεῖ καὶ μίαν τῶν κυριωτέρων ἐπιδιώξεων τῆς Ὑψηροῦς Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν τοῦ Ὑπουργίου Γεωργίας, ἄρμωδιὰς καὶ ὑπεύθυνου, ὡς γνωστὸν

διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀγροτῶν μας.

Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ριζικοῦ συστήματος τῶν ὄπωροφόρων δένδρων

Ἡ μελέτη τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ριζικοῦ συστήματος τῶν ὄπωροφόρων δένδρων ἀποτελεῖ καὶ ἀποτελεῖ καὶ σήμερον ἀκόμη, ἀντικείμενον ἐρεῦνης καὶ παρακολουθήσεως, ἴδια εἰς τὰς περιοχὰς εἰς τὰς ὁποίας ἡ δενδροκομία παρουσιάζει μεγαλυτέρον οἰκονομικὸν ἐνδιαφέρον.

Τὰ συμπεράσματα τῶν μέχρι σήμερον γενομένων ἐρευνῶν ἐπὶ τῷ ἀντικείμενῳ τούτου, συνοψίζονται ὡς κατωτέρω :

α) Ὁ ὑπὸ τοῦ ριζικοῦ συστήματος τῶν ὄπωροφόρων δένδρων καταλαμβάνομενος χώρος ἐδάφους, δὲν τελεῖ ἐν στενῇ συναρτήσῃ πρὸς τὸ μήκος τῆς διαμέτρου — ὑπὸ ὀριζοντιαν ἔννοιαν — τῆς κόμης τῶν δένδρων, οὔτε πρὸς τὸ προσδιδόμενον εἰς αὐτὴν, σχῆμα.

β) Ἡ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους διεϊσδυσίς τῶν ριζῶν καὶ ἡ κατεῦθυνσις τῶν κυρίων διακλαδώσεων τούτων, δὲν ἐπηρεάζονται αἰσθητῶς ἐκ τοῦ ὕψους τῆς κόμης τῶν δένδρων, οὔτε καὶ ἐκ τῆς διευθύνσεως τῶν πρώτων διακλαδώσεων ταύτης.

γ) Τὸ ριζικὸν σύστημα τῶν ἐμβολιαζομένων ὄπωροφόρων δένδρων, καὶ ἐπὶ σποροφυτῶν ἀκόμη, ἀποτελεῖται ἐκ ριζῶν ἐκπτυσομένων ἐκ σημείου κάτωθεν τοῦ «λαίμου». Οὕτως ὁ κύριος ὄγκος τῆς ριζοφαίρας εὐρίσκειται πλησίον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, μέχρι βάθους περίπου 80—90 ἑκατοστῶν, τῶν δὲ ἐσπεριδοειδῶν μέχρι 50—60 ἑκατ. (Σχῆδιον 1).

Πολὺ περιορισμένον ποσοστὸν ριζῶν τῶν ὄπωροφόρων δένδρων δύναται νὰ φθάνῃ εἰς βάθος, μέχρι τριῶν μέτρων ἢ καὶ περισσότερον, τούτου ἐξαρτομένου κυρίως ἐκ τῆς δομῆς τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν αὐτῷ διαθεσίμου ὑγρασίας.

Τὸ φαινόμενον τῆς ἐπιφανειακῆς ἀναπτύξεως τῶν ριζῶν τῶν δένδρων ἀποδίδεται ὡς γνωστὸν εἰς τὰς καλυτέρας συνθήκας γονιμότητος καὶ ἀερισμοῦ πού ἐπικρατοῦν εἰς ὀρισμένα σημεῖα τοῦ ἐδάφους. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἄλλωστε, εἰς τὰ περισσότερον γόνιμα καὶ διαπερατὰ ἐδάφη, τὸ ριζικὸν σύστημα τῶν ὄπωροφόρων δένδρων καταλαμβάνει μεγαλυτέρον βάθος, ἐνῶ εἰς τὰ συνεκτικὰ καὶ ἀβαθῆ, μεγαλυτέρον μὲν πλάτος ἐπιφανείας, ἀλλ' ὀλιγώτερον ὄμως βάθος.

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ριζῶν δύναται νὰ παρεμβάλλωνται μηχανικὰ ἢ φυσικὰ ἐμπόδια τὰ ὁποία κυρίως δημιουργοῦνται